

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2011. gada 3. martā*

Lieta C-50/09

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2009. gada 4. februārī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv P. Oliveris [*P. Oliver*], K. Klains [*C. Clyne*] un Ž. B. Leņelo [*J.-B. Laignelot*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Īriju, ko pārstāv D. O'Hagans [*D. O'Hagan*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Simonss [*G. Simons*], *SC*, un D. Makgrāts [*D. McGrath*], *BL*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — angļu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kassel*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un M. Bergere [*M. Berger*] (referente),

ģenerālvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs N. Nančevs [*N. Nanchev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 24. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Savā prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka:

— netransponējot Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1997. gada

3. marta Direktīvu 97/11/EK (OV L 73, 5. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/35/EK (OV L 156, 17. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva 85/337”), 3. pantu,

- nenodrošinot, ka gadījumos, kad gan Īrijas plānošanas iestādēm, gan Dabas aizsardzības aģentūrai (turpmāk tekstā — “Aģentūra”) ir lēmuma pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz projektu, pilnībā tiek izpildītas šīs direktīvas 2.–4. panta prasības, un
- izslēdzot nojaukšanas darbus no tiesību aktu, ar kuriem ir transponēta šī direktīva, piemērošanas jomas,

Īrija nav izpildījusi šajā direktīvā paredzētos pienākumus.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesiskais regulējums

- 2 Direktīvas 85/337 1. panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Šajā direktīvā:

“projekts” nozīmē:

- celtniecības darbu vai citu ierīkošanu vai programmu izpildi,

— citu iejaukšanos dabiskajā apkārtņē un ainavā, to skaitā iejaukšanos, kas saistīta ar minerālo resursu ieguvi;

[...]

“attīstības piekrišana” [atļauja] nozīmē:

kompetentās iestādes vai iestāžu lēmumu, kas piešķir attīstītājam tiesības turpināt [īstenot] projektu.

3. Kompetentā iestāde vai iestādes ir tās, ko dalībvalstis ieceļ kā atbildīgās par to pieņēmumu izpildi, kuri izriet no šīs direktīvas.”

3 Minētās direktīvas 2. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, pirms tiek dota piekrišana, uz tiem projektiem, kuriem var būt nozīmīga ekoloģiskā ietekme, *inter alia*, to rakstura, izmēra vai atrašanās vietas dēļ, attiektos prasība par attīstības saskaņošanu un novērtējumu attiecībā uz to ietekmi. Šie projekti ir noteikti 4. pantā.

2. Ekoloģiskās ietekmes [ietekmes uz vidi] novērtējumu var iekļaut dalībvalstīs pastāvošajā projektu apstiprināšanas procedūrā vai, ja tas neizdodas [ja tas tā nav], citā procedūrā, vai procedūrā, kas jāizveido, lai īstenotu šīs direktīvas mērķus.

2. a Dalībvalstis var paredzēt vienotu kārtību, lai īstenotu šīs direktīvas prasības un Padomes 1996. gada 24. septembra Direktīvu 96/61/EK par integrētu piesārņojuma aizkavēšanu un novēršanu [...].”

4 Šīs pašas direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“Ekoloģiskās ietekmes [ietekmes uz vidi] novērtējums pienācīgā veidā, ņemot vērā katru atsevišķu gadījumu un saskaņā ar 4. līdz 11. pantu, nosaka, raksturo un novērtē projekta tiešo un netiešo ietekmi uz šādiem faktoriem:

- dzīvām būtnēm [cilvēkiem], faunu un floru,
- augsni, ūdeni, gaisu, klimatu un ainavu,
- materiālām vērtībām un kultūras mantojumu,
- mijiedarbību starp faktoriem, kas minēti pirmajā, otrajā un trešajā ievilkumā.”

5 Direktīvas 85/337 4. panta 1. un 2. punkts ir formulēti šādi:

“1. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu I pielikumā uzskaitītos projektus pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

2. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu dalībvalstis:

a) ar katra gadījuma pārbaudēm

vai

b) pēc dalībvalsts noteiktajiem limitiem vai kritērijiem

attiecībā uz II pielikumā uzskaitītajiem projektiem nosaka, vai projekts jānovērtē saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

Dalībvalstis var nolemt piemērot gan a), gan b) apakšpunktā minēto kārtību.”

6 Šīs direktīvas 5.–7. pants attiecas uz iegūstamo informāciju un konsultācijām, kas jāveic novērtēšanas procedūras ietvaros. 5. pants attiecas uz informāciju, kas jāsniedz attīstītājam, 6. pants — uz pienākumu konsultēties ar iestādēm, kurām ir īpaša atbildība vides jomā, no vienas puses, un ar sabiedrību, no otras puses, un 7. pantā ir paredzēts pienākums pārrobežu projekta gadījumā informēt otru dalībvalsti, kuru tas

skar. Šīs pašas direktīvas 8. pantā ir precizēts, ka attīstības saskaņošanas procedūrā jāņem vērā iegūtā informācija.

- 7 Šīs pašas direktīvas 9.–11. pantā par attīstības saskaņošanas procedūras noslēgumā pieņemto lēmumu attiecas attiecīgi uz informāciju sabiedrībai un attiecīgajām dalībvalstīm, komercnoslēpuma un rūpnieciskā noslēpuma aizsardzību, sabiedrības tiesībām vērsties tiesā un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisiju.
- 8 Direktīvas 85/337 12. panta 1. punktā tā sākotnējā redakcijā bija paredzēts dalībvalstu pienākums īstenot šīs direktīvas noteikumus līdz, vēlākais, 1988. gada 3. jūlijam. Grozījumi, kas šajā direktīvā izdarīti ar Direktīvu 97/11 un Direktīvu 2003/35, dalībvalstīm bija jāīsteno attiecīgi līdz, vēlākais, 1999. gada 14. martam un 2005. gada 25. jūnijam.

Valsts tiesiskais regulējums

2000. gada Teritorijas plānošanas un attīstības likums

- 9 2000. gada Teritorijas plānošanas un attīstības likumā (*Planning and Development Act 2000*), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2006. gada Likumu par stratēģiskām infrastruktūrām (*Strategic Infrastructure Act 2006*, turpmāk tekstā — “PDA”), ir noteiktas tiesību normas, kas ir piemērojamas atļauju izsniegšanai vairumam

Direktīvas 85/337 I un II pielikumā uzskaitīto projektu kategoriju. Noteiktiem projektiem *PDA* paredzētā atļauja, kas tiek saukta par “teritorijas plānošanas atļauju” un kuru principā izsniedz pašvaldība, ir vienīgais projekta īstenošanai prasītais atļaujas veids. Šādā gadījumā *PDA* ir paredzēts, ka pašvaldību pieņemtie lēmumi var tikt pārsūdzēti *An Bord Pleanála* (Teritorijas plānošanas valsts padome, turpmāk tekstā — “Padome”).

- 10 *PDA* X daļa, kas ietver 172.–177. pantu, attiecas uz ietekmes uz vidi novērtējumu. 176. pantā ir paredzēts, ka projekti, kuriem nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, tiek noteikti ar normatīvu aktu. 172. pantā ir paredzēts, ka projektu, uz kuriem attiecas normatīvie akti, kas pieņemti atbilstoši 176. pantam, atļaujas pieprasījumiem jāpievieno paziņojums par ietekmi uz vidi. Atbilstoši 173. pantam tad, ja par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei tiek iesniegts pieprasījums izsniegt atļauju, par kuru tai iesniegts paziņojums par ietekmi uz vidi, šai iestādei un — pārsūdzības gadījumā — Padomei šis paziņojums jāņem vērā. 177. pantā ir paredzēts, ka šādā paziņojumā iekļaujamo informāciju nosaka ar normatīvu aktu.
- 11 *PDA* piemērošanas kārtība ir noteikta 2001. gada Noteikumos par teritorijas plānošanu un attīstību (*Planning and Development Regulations 2001*) ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2008. gada Noteikumiem par teritorijas plānošanu un attīstību (turpmāk tekstā — “*PDR*”), kas pieņemti atbilstoši tostarp *PDA* 176. un 177. pantam.
- 12 *PDR* otrā daļa attiecas uz projektiem, kuriem nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. To 6. pantā šajā sakarā ir izdarīta atsauce uz šo noteikumu 2. pielikuma pirmo daļu, kuras 50. kategorijā minēta “ēkas vai jebkuras citas struktūras nojaukšana”. *PDR*

9. un 10. pantā ir paredzēti nosacījumi, pastāvot kuriem, projektam, kurš principā ir atbrīvots [no atļaujas pieprasīšanas], tomēr tiek piemērota atļaujas izsniegšanas procedūra.

- ¹³ *PDR* desmitā daļa ir veltīta ietekmes uz vidi novērtējumam. To 93. pantā, lasot to saistībā ar šo noteikumu 5. pielikumu, ir definētas projektu kategorijas, kam tiek prasīts šāds novērtējums. *PDR* 94. pants, kurā uzskaitīta informācija, kurai jābūt ietvertai paziņojumā par ietekmes uz vidi novērtējumu, ir formulēts šādi:

“Paziņojumam par ietekmi uz vidi ir jāietver:

(a) 6. pielikuma 1. punktā minētā informācija,

(b) 6. pielikuma 2. punktā minētā informācija tiktāl, ciktāl:

- (i) šī informācija ir nozīmīga attiecīgajā atļaušanas izsniegšanas procedūras stadijā un ņemot vērā attiecīgā projekta vai projekta veida raksturīgās iezīmes, kā arī vides īpatnības, kas var tikt ietekmētas, un
- (ii) personai vai personām, kas sagatavo paziņojumu, var saprātīgi pieprasīt apkopot šo informāciju, ņemot vērā tostarp pašreizējās novērtējuma zināšanas un metodes, un

(c) a) un b) punktā minētās informācijas netehnisks kopsavilkums.”

¹⁴ *PDR* 6. pielikumā precizēta paziņojumā par ietekmi uz vidi ietveramā informācija. Šī pielikuma 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka tajā jāietver:

“Apraksts par vides aspektiem, kurus ierosinātais projekts var būtiski ietekmēt, tostarp:

— cilvēkiem, faunu un floru,

— augsni, ūdeni, gaisu, klimatu un ainavu,

— materiāliem labumiem, tostarp arhitektūras un arheoloģijas mantojumu, un kultūras mantojumu,

— mijiedarbību starp iepriekš minētajiem faktoriem.”

¹⁵ Saskaņā ar *PDR* 108. pantu par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei ir pienākums pārliecināties, vai paziņojumā par ietekmi uz vidi iekļautā informācija atbilst šo noteikumu prasībām.

1992. gada likums par Aģentūras dibināšanu

- 16 Ar 1992. gada Likumu par Vides aizsardzības aģentūras dibināšanu (*Environmental Protection Agency Act 1992*, turpmāk tekstā — “EPAA”) tostarp tika izveidota jauna piesārņojuma integrētas samazināšanas sistēma, atbilstoši kurai virknei rūpniecisku darbību tiek prasīta Aģentūras izsniegta atļauja. Ja darbība ir jauna un/vai attiecas uz jaunbūvi, tai nepieciešama arī PDA paredzētā teritorijas plānošanas atļauja.
- 17 EPAA 98. pants, kurā par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm, izskatot pieņemto par teritorijas plānošanas atļaujas izsniegšanu, bija aizliegts ņemt vērā ar piesārņojumu saistīto risku, ar PDA 256. pantu tika grozīts tādā ziņā, ka, lai gan šīm iestādēm ir aizliegts to izsniegtajām atļaujām darbībām, kurām nepieciešama arī Aģentūras izsniegta atļauja, paredzēt nosacījumus, kas pieprasa piesārņojošo emisiju samazināšanu, tās tomēr vajadzības gadījumā var atteikties izsniegt teritorijas plānošanas atļauju ar vidi saistītu iemeslu dēļ. Šajā 98. pantā tā grozītajā redakcijā ir paredzēta iespēja šīm iestādēm lūgt Aģentūru sniegt apsvērumus, tostarp par paziņojumu par ietekmi uz vidi. Aģentūrai tomēr nav pienākuma šo lūgumu izpildīt.
- 18 1994. gada Noteikumos par Vides aizsardzības aģentūru (*Environmental Protection Agency (Licensing) Regulations 1994*, turpmāk tekstā — “EPAR”) Aģentūrai ir paredzēta iespēja par atļaujas pieprasījumu informēt par teritorijas plānošanu atbildīgo iestādi. Šai iestādei tomēr nav pienākuma reaģēt uz šādu paziņojumu.

1930. gada Valsts pieminekļu likums

- ¹⁹ 1930. gada Valsts pieminekļu likums (*National Monuments Act 1930*, turpmāk tekstā — “*NMA*”) reglamentē no kultūras viedokļa nozīmīgāko Īrijas arheoloģisko pieminekļu, kas atzīti par “valsts pieminekļiem”, aizsardzību. Lai mīkstinātu agrāko tiesību aktu uzliktos ierobežojumus gadījumos, kad tiek ierosināts valsts pieminekļus pārveidot vai aizvākt, tas ar 2004. gada likumu (*National Monuments (Amendment) Act 2004*) ir grozīts.
- ²⁰ *NMA* 14. pantā Īrijas vides, mantojuma un pašvaldību ministram (turpmāk tekstā — “ministrs”) ir piešķirta plaša rīcības brīvība attiecībā uz piekrišanu valsts pieminekļa iznīcināšanai. Ja valsts pieminekļis ir atklāts, īstenojot ceļu būves projektu, kuram ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums, *NMA* 14.a pantā principā ir aizliegts pieminekļi veikt būvniecību, iekams netiek saņemti ministra norādījumi. Šie norādījumi var attiekties uz dažāda veida “darbībām attiecībā uz pieminekli”, tostarp tā sagraušanu. Šādu norādījumu pieņemšanai nav paredzēts nekāds ietekmes uz vidi novērtējums. Tomēr *NMA* 14.b pantā ir paredzēts, ka ministra norādījumi jāpaziņo Padomei. Ja ar šiem norādījumiem ir paredzēts grozīt apstiprinātu ceļu būves projektu, Padomei ir jāpārbauda, vai šiem grozījumiem var būt būtiska ietekme uz vidi. Ja Padome uzskata, ka tas tā ir, tai jāpieprasa, lai tiktu iesniegts paziņojums par ietekmi uz vidi.

Pirmstiesas procedūra

- 21 Izskatījusi sūdzību par Īrijas veikto Direktīvas 85/337 transponēšanu, Komisija uzskatīja, ka šī dalībvalsts šo direktīvu nav pilnībā un pareizi transponējusi, un ar 1998. gada 19. novembra brīdinājuma vēstuli uzaicināja to sniegt savus apsvērumus atbilstoši procedūrai sakarā ar pienākumu neizpildi. Otrā vēstule Īrijai tika nosūtīta 2001. gada 9. februārī.
- 22 Izskatījusi atbildē uz šim brīdinājuma vēstulēm saņemtos apsvērumus, Komisija 2001. gada 6. augustā nosūtīja Īrijai argumentētu atzinumu, secinot, ka šī dalībvalsts nav pareizi transponējusi minētās direktīvas 2.–6., 8. un 9. pantu. Atbildot Īrija Komisiju informēja, ka transpozīcijas nodrošināšanai nepieciešamie grozījumi tiesību aktos ir pieņemšanas procesā, un lūdza apturēt procedūru.
- 23 Saņēmusi jaunas sūdzības, Komisija 2006. gada 2. maijā Īrijai nosūtīja papildu brīdinājuma vēstuli.
- 24 Nebūdama apmierināta ar saņemtajām atbildēm, Komisija 2007. gada 29. jūnijā nosūtīja papildu argumentētu atzinumu, kurā tā secināja, ka Īrija joprojām nav pareizi transponējusi Direktīvu 85/337, tostarp tās 2.–4. pantu, un uzaicināja šo dalībvalsti divu mēnešu laikā no šī paziņojuma saņemšanas dienas izpildīt šī atzinuma prasības. Atbildē Īrija atkārtoja savu nostāju, ka spēkā esošie Īrijas tiesību akti veidojot atbilstošu šīs direktīvas transpozīciju.
- 25 Tādējādi Komisija cēla šo prasību.

Par prasību

Par pirmo iebildumu — Direktīvas 3. panta netransponēšanu

Lietas dalībnieku argumenti

- ²⁶ Pēc Komisijas domām, Direktīvas 85/337 3. pantam ir fundamentāla nozīme, jo tajā ir definēts, kas veido ietekmes uz vidi novērtējumu, un tādējādi tas ir jātransponē skaidri. Tiesību normas, uz kurām Īrija atsaucas kā uz tādām, ar kurām tiek istenota atbilstīga Direktīvas 3. panta transpozīcija, esot nepietiekamas.
- ²⁷ Tā *PDA* 173. pants, kurā ir prasīts, lai par teritorijas plānošanu atbildīgā iestāde ņemtu vērā attīstītāja iesniegtajā paziņojumā par ietekmi uz vidi ietverto informāciju, attiecoties uz Direktīvas 85/337 8. pantā paredzēto pienākumu ņemt vērā atbilstoši tās 5.–7. pantam iegūto informāciju. Taču šis 173. pants neatbilstot plašākajam ar šīs direktīvas 3. pantu kompetentajai iestādei uzliktajam pienākumam nodrošināt, lai tiktu veikts ietekmes uz vidi novērtējums, kurā tiktu identificēti, aprakstīti un novērtēti visi 3. pantā minētie faktori.
- ²⁸ Attiecībā uz *PDR* 94., 108. un 111. pantu, kā arī šo noteikumu 6. pielikumu Komisija norāda, ka tajos vienīgi, pirmkārt, tiek uzskaitīti elementi, par kuriem attīstītājam jāsniedz informācija paziņojumā par ietekmi uz vidi, un, otrkārt, esot noteikts kompetento iestāžu pienākums pārliecināties par šīs informācijas pilnīgumu. Šajās tiesību

normās paredzētie pienākumi atšķiroties no 3. pantā kompetentajai iestādei uzliktā pienākuma veikt pilnīgu ietekmes uz vidi novērtējumu.

- 29 Attiecībā uz Īrijas tiesu judikatūras par attiecīgo valsts tiesību normu piemērošanu Komisija norāda, ka, lai gan šīs tiesas var neviennozīmīgas tiesību normas interpretēt saderīgi ar direktīvu, tās nevarot aizpildīt valsts tiesību aktos atstātos juridiskos “robūsus”. Turklāt Īrijas minētie nolēmumi izvilkti attiecoties nevis uz šo tiesību aktu, bet gan uz pašas Direktīvas 85/337 interpretāciju.
- 30 Īrija apstrīd nozīmīgumu, kādu Komisija piešķir minētās direktīvas 3. pantam. Būdam vispārīgi formulēts, tas vienīgi norādot, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic atbilstoši šīs direktīvas 4.–11. pantam. Transponējot minētos 4.–11. pantu valsts tiesību aktos, dalībvalsts tādējādi nodrošinot šī 3. panta transponēšanu.
- 31 Īrija apgalvo, ka *PDA* 172. panta 1. punkts un 173. pants, kā arī *PDR* 94. un 108. pants un 6. pielikums nodrošinot pilnīgu Direktīvas 85/337 noteikumu transpozīciju. Tā uzsver, ka *Supreme Court* (Augstākā tiesa) (Īrija) divos 2003. un 2007. gada spriedumos, proti, *O’Connell* pret *Environmental Protection Agency* un *Martin* pret *An Bord Pleanála*, ir apstiprinājusi, ka valsts tiesībās ir paredzēts plānošanas iestāžu un Aģentūras pienākums novērtēt šajā 3. pantā minētos faktoros un to mijiedarbību. Šie spriedumi, kuri jāņem vērā, novērtējot attiecīgo valsts tiesību normu tvērumu, nevis aizpildot juridisko “robūsu”, bet tajos esot vienīgi atzīts, ka piemērojamie valsts tiesību

akti kompetentajām iestādēm uzliek pienākumu veikt projekta ietekmes uz vidi novērtējumu, ņemot vērā Direktīvas 85/337 3. pantā minētos kritērijus.

- 32 Pakārtoti Īrija atsauca uz *PDA* 34. pantā minēto “atbilstošas plānošanas un ilgtspējīgas attīstības” jēdzienu. Runa esot par nozīmīgu kritēriju, kas jebkurai par teritorijas plānošanu atbildīgai iestādei jāņem vērā, lemjot par atļaujas pieprasījumu. Šis jēdziens papildinot visus šajā 34. pantā, kā arī citās šī paša likuma normās, tostarp 173. pantā, minētos kritērijus, pastiprinot to piemērošanu.
- 33 Visbeidzot, Īrija apgalvo, ka Komisija neesot ievērojusi rīcības brīvību, kāda dalībvalstij ir atbilstoši EKL 249. pantam attiecībā uz formu un metodēm, kas ļauj nodrošināt direktīvas transpozīciju. Pieprasīdama Direktīvas 85/337 3. panta burtisku transpozīciju, Komisija neesot ņēmusi vērā tiesību aktu un judikatūras kopumu, kas Īrijā izveidojies 45 gadu laikā attiecībā uz “atbilstošas plānošanas” un “ilgtspējīgas attīstības” jēdzienu.

Tiesas vērtējums

- 34 Ievadam jāatzīst, ka Komisija un Īrija atšķirīgi izprot Direktīvas 85/337 3. pantu un tā saistību ar tās 4.–11. pantu. Komisija apgalvo, ka šajā 3. pantā ir paredzēti pienākumi, kas pārsniedz 4.–11. pantā paredzētos pienākumus, savukārt Īrija uzskata, ka tā ir

tikai vispārīgi formulēta tiesību norma un ka detalizēta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra ir precizēta 4.–11. pantā.

- 35 Šajā sakarā jānorāda, ka, lai gan šīs direktīvas 3. pantā ir noteikts, ka ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts “saskaņā ar 4. līdz 11. pantu”, šajos pantos paredzētie pienākumi atšķiras no pašā 3. pantā paredzētā pienākuma.
- 36 Direktīvas 85/337 3. pantā kompetentajai vides aizsardzības iestādei ir uzlikts pienākums veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, kam jāietver šī panta pirmajos trijos ievilkumos uzskaitīto faktoru tiešas un netiešas ietekmes uz vidi un to mijiedarbības apraksts (2006. gada 16. marta spriedums lietā C-332/04 Komisija/Spānija, 33. punkts). Kā norādīts šīs pašas direktīvas 2. panta 1. punktā, šis novērtējums ir jāveic, pirms tiek izsniegta projekta īstenošanai lūgtā atļauja.
- 37 Lai izpildītu tai ar šo 3. pantu uzlikto pienākumu, kompetentā vides aizsardzības iestāde nevar aprobežoties vienīgi ar projekta tiešās vai netiešās ietekmes uz noteiktiem faktoriem aprakstīšanu, bet tai tie arī pienācīgi ir jānovērtē katrā atsevišķā gadījumā.
- 38 Šis novērtēšanas pienākums atšķiras no Direktīvas 85/337 4.–7., 10. un 11. pantā noteiktajiem pienākumiem, kas būtībā attiecas uz pienākumu savākt un apmainīties ar informāciju, konsultēties, informēt sabiedrību un nodrošināt iespēju celt prasību tiesā. Šajā [pēdējā] gadījumā runa ir par procesuāla rakstura noteikumiem, kas attiecas vienīgi uz šīs direktīvas 3. pantā paredzētā materiālā pienākuma īstenošanu.

- 39 Tiesa, šīs pašas direktīvas 8. pantā ir paredzēts, ka atļaujas izsniegšanas procedūrā ir jāņem vērā konsultāciju rezultāts un atbilstoši tās 5.–7. pantam iegūtā informācija.
- 40 Tomēr šis pienākums lēmuma pieņemšanas procesa beigās ņemt vērā kompeten-tās vides aizsardzības iestādes savāko informāciju nevar tikt sajaukts ar Direktīvas 85/337 3. pantā paredzēto pienākumu veikt novērtējumu. Šis novērtējums, kas jāveic pirms lēmuma pieņemšanas (2006. gada 4. maija spriedums lietā C-508/03 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-3969. lpp., 103. punkts), nozīmē savāktās informācijas pārbaudi pēc būtības, kā arī nepieciešamības vajadzības gadījumā pa-pildināt to ar papildu informāciju apsvēršanu. Šai kompetentajai vides aizsardzības iestādei tādējādi, lai nonāktu pie pēc iespējas pilnīgāka attiecīgā projekta tiešās un netiešās ietekmes uz minētā 3. panta pirmajos trīs ievilkumos uzskaitītajiem fakto-riem un to mijiedarbību novērtējuma, ir jāveic gan izmeklēšanas, gan analīzes darbs.
- 41 Tātad gan no minētās direktīvas attiecīgo noteikumu, gan no tās vispārējās sistēmas izriet, ka tās 3. pants ir fundamentāls noteikums. Vienkārša šīs direktīvas 4.–11. panta transpozīcija nevar tikt uzskatīta par tādu, ar kuru automātiski tiktu īstenota minētā 3. panta transpozīcija.
- 42 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāpārbauda, vai Īrijas minētās tiesību normas veido pareizu Direktīvas 85/337 3. panta transpozīciju.
- 43 No *PDA* 172. panta, kā arī no *PDR* 94. panta un 6. pielikuma izriet, ka šīs tiesību nor-mas attiecas uz attīstītāja pienākumu sniegt informāciju par ietekmi, kāda projektam var būt uz vidi, kas, kā pamatoti norāda Komisija, atbilst Direktīvas 85/337 5. pantā

noteiktajam attīstītāja pienākumam. *PDR* 108. pantā par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei uzlikts vienīgi pienākums pārliicināties, vai šī informācija ir pilnīga.

44 Runājot par *PDA* 173. pantu, saskaņā ar kuru par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei, kad tai tiek iesniegts pieprasījums izsniegt atļauju, par kuru tai iesniegts paziņojums par ietekmi uz vidi, ir jāņem vērā šis paziņojums, kā arī jebkura tai sniegtā papildu informācija, no šī panta formulējuma izriet, ka šajā pantā ir noteikts vienīgi tāda paša rakstura pienākums kā Direktīvas 85/337 8. pantā paredzētais, proti, pienākums ņemt vērā konsultāciju rezultātu un atļaujas izsniegšanas procedūras ietvaros iegūto informāciju. Šis pienākums neatbilst plašākajam šīs direktīvas 3. pantā kompetentajai vides aizsardzības iestādei paredzētajam pienākumam pašai veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ņemot vērā šajā tiesību normā minētos faktorus.

45 Pastāvot šādiem apstākļiem, jāatzīst, ka valsts tiesību normas, uz kurām atsaucas Īrija, neļauj sasniegt šīs direktīvas 3. pantā paredzēto rezultātu.

46 Lai gan ir taisnība, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai direktīvas transponēšanai valsts tiesību sistēmā direktīvas noteikumi vienmēr nav formāli jāievieš konkrētā, īpašā tiesību normā, jo vispārējie tiesiskie apstākļi var būt pietiekami, ja tie pietiekami skaidri un precīzi nodrošina direktīvas īstenošanu (it īpaši skat. 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā *C-427/07 Komisija/Īrija, Krājums, I-6277*. lpp., 54. punkts un tajā minētā judikatūra), tas tomēr nemaina to, ka tāpat saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīvas noteikumi ir jāīsteno ar neapstrīdamu saistošu spēku, ar nepieciešamo specifiskumu, precizitāti un skaidrību, lai izpildītu tiesiskās drošības prasības, saskaņā

ar kurām ir jānodrošina, lai gadījumā, ja šajā direktīvā privātpersonām ir paredzēts piešķirt tiesības, šo tiesību ieguvējiem būtu zināms viņiem piešķirto tiesību apjoms (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Īrija, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Šajā sakarā jānorāda, ka iepriekš minētajā *Supreme Court* spriedumā lietā *O'Connell* pret *Environmental Protection Agency* Īrijas norādītajā izvilcumā patiešām valsts tiesību normas tiek interpretētas saderīgi ar direktīvu. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru šāda interpretācija, proti, ka valsts tiesības ir saderīgas ar direktīvu, nevar pati par sevi sniegt prasīto skaidrību un precizitāti tiesiskās drošības nodrošināšanai (it īpaši skat. 2007. gada 10. maija spriedumu lietā C-508/04 Komisija/Austrija, Krājums, I-3787. lpp., 79. punkts un tajā minētā judikatūra). Šis pašas valsts tiesas iepriekš minētajā spriedumā lietā *Martin* pret *An Bord Pleanála* teiktais, uz ko arī atsaucas Īrija, savukārt attiecas uz jautājumu par to, vai visi minētās direktīvas 3. pantā paredzētie faktori ir minēti ar Īrijas tiesību aktiem izveidotajās atļaujas izsniegšanas procedūrās. Savukārt tajā nav sniegti nekādi precizējumi attiecībā uz pirmā iebilduma izvērtēšanai izšķirošo jautājumu, proti, par to, kam jāietilpst pārbaudē, kurā kompetentajām valsts iestādēm jāpārbauda šie faktori.

48 Runājot par “atbilstošas plānošanas” un “ilgtspējīgas attīstības” jēdzieniem, uz kuriem arī atsaucas Īrija, jāatzīst, ka, pat pieņemot, ka šie jēdzieni ietver Direktīvas 85/337 3. pantā paredzētos kritērijus, nav pierādīts, ka tiktu pieprasīts šos kritērijus ņemt vērā visos gadījumos, kad ir prasīts ietekmes uz vidi novērtējums.

49 No tā izriet, ka ne valsts judikatūra, ne “atbilstošas plānošanas” un “ilgtspējīgas attīstības” jēdzieni nevar tikt izmantoti, lai kompensētu Direktīvas 85/337 3. panta netransponēšanu Īrijas tiesību sistēmā.

- 50 Tādējādi pirmais pamats, ko Komisija izvirzījusi savas prasības pamatojumam, jāuzskata par pamatotu.

Par otro iebildumu — Direktīvas 85/337 2.–4. panta pilnīgas ievērošanas garantiju nepastāvēšanu, ja lēmumu pieņemšanas procesā iesaistās vairākas iestādes

Lietas dalībnieku argumenti

- 51 Pēc Komisijas domām, ietekmes uz vidi novērtējums noteikti jāveic visaptverošas procedūras ietvaros. Taču Īrijā pēc Aģentūras izveidošanas noteiktiem projektiem, kam nepieciešams šāds novērtējums, ir piemērojamas divas atšķirīgas lēmumu pieņemšanas procedūras — viena, kurā par teritorijas plānošanu atbildīgās iestādes pieņem lēmumu par zemes izmantošanas aspektiem, otra, kurā Aģentūra lemj par aspektiem, kas saistīti ar piesārņojumu. Komisija atzīst, ka plānošanas atļauja un Aģentūras izsniegtā atļauja var tikt uzskatītas, kā tas darīts Īrijas judikatūrā (skat. iepriekš minēto *Supreme Court* spriedumu lietā *Martin pret An Bord Pleanála*), par tādām, kas kopā veido “attīstības piekrišanu” [atļauju] Direktīvas 85/337 1. panta 2. punkta izpratnē, un tā neredz nekādus šķēršļus tam, lai šī atļauja tiktu sniegta divos secīgos posmos. Tomēr tā pārmet, ka Īrijas tiesību aktos nav paredzēts par teritorijas plānošanu atbildīgo iestāžu un Aģentūras pienākums koordinēt to darbu. Pēc Komisijas domām, šī situācija ir pretēja šīs direktīvas 2.–4. panta noteikumiem.
- 52 Attiecībā uz minētās direktīvas 2. pantu Komisija norāda, ka tajā ir prasīts, lai šīs direktīvas 4. pantā minētajiem projektiem tiktu veikts ietekmes uz vidi novērtējums, “pirms tiek dota piekrišana”. Komisija uzskata, ka atbilstoši Īrijas tiesību aktiem pastāv

iespēja, ka daļa no lēmumu pieņemšanas procesa norisinās, neievērojot šo nosacījumu. Pirmkārt, šajos tiesību aktos nav prasīts, lai atļaujas pieprasījums tiktu iesniegts par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm, pirms atļaujas pieprasījums tiek iesniegts Aģentūrai, kurai nav tiesību sākt ietekmes uz vidi novērtējumu. Otrkārt, par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm nav uzlikts pienākums to veiktā vērtējuma ietvaros ņemt vērā ietekmi uz piesārņojumu, un tā var tikt nenovērtēta vispār.

⁵³ Atsaukdamās uz Tiesas judikatūru (it īpaši skat. 2008. gada 20. novembra spriedumu lietā C-66/06 Komisija/Īrija, 59. punkts), Komisija uzsver, ka tai nav pienākuma gaidīt, līdz transpozīcijas likuma piemērošana radīs zaudējumus, nedz arī pierādīt to pastāvēšanu, ja pats likums teksts ir nepietiekams vai ar trūkumiem.

⁵⁴ Attiecībā uz Direktīvas 85/337 3. pantu Komisija uzskata, ka, ja kompetentas ir vairākas iestādes, katras no šīm iestādēm izmantotajai procedūrai, kopā ņemot, jānodrošina šajā 3. pantā prasītā novērtējuma pilnīga īstenošana. Taču ar Īrijas tiesību aktos paredzēto par teritorijas plānošanu atbildīgo iestāžu, no vienas puses, un Aģentūras, no otras puses, atšķirīgo lomu stingru nodalīšanu lēmuma pieņemšanā formāli netiekot ņemts vērā “vides” jēdziens. Nevienai no atļaujas izsniegšanas procesā iesaistītajām iestādēm neesot uzlikts pienākums veikt novērtējumu un ņemt vērā šī 3. panta pirmajā līdz trešajā ievilkumā uzskaitīto faktoru, kuri ietilpst attiecīgi katras no šīm iestādēm atsevišķās kompetences jomā, mijiedarbību.

- 55 Šajā sakarā Komisija, atsaukdamās uz *EPAA* 98. pantu redakcijā ar grozījumiem, kā arī uz *EPAR*, norāda, ka nepastāv nekāda formāla saikne kompetento iestāžu pienākuma nodrošināt konsultēšanos starp atļaujas izsniegšanas procedūru, ko izmanto par teritorijas plānošanu atbildīgā iestāde, un Aģentūras izmantoto atļaujas izsniegšanas procedūru formā.
- 56 Savas analīzes ilustrācijai Komisija min atkritumu sadedzināšanas iekārtas projektu Dulēkā [*Duleek*], Mītas [*Meath*] grāfistē, un kokapstrādes rūpnīcas projektu Līpā [*Leap*], Ofali [*Offaly*] grāfistē.
- 57 Atsaukdamās uz 2006. gada 4. maija spriedumu lietā C-98/04 Komisija/Apvienotā Karaliste (Krājums, I-4003. lpp.), Īrija apstrīd Komisijas prasības pamatojumam izvirzītā otrā pamata pieņemamību, jo, pēc Īrijas domām, Komisija neesot precīzi norādījusi iemeslu, kura dēļ ar to, ka Īrija ir norādījusi divas kompetentās iestādes, tiekot pārkāptas Direktīvas 85/337 prasības. Šī nenorādīšana Īrijai esot traucējusi sagatavot tās aizstāvību.
- 58 Pēc būtības Īrija apgalvo, ka sekas tam, ka lēmumu pieņemšanas procesā ir iesaistītas vairākas iestādes — kas ir atļauts Direktīvas 85/337 1. panta 3. punktā un 2. panta 2. punktā —, esot tādas, ka to dalība un pienākumi ir atšķirīgi un notiek dažādās stadijās pirms “projekta atļaujas” piešķiršanas. Balstīdamās uz iepriekš minēto *Supreme Court* spriedumu lietā *Martin pret An Bord Plaenála*, Īrija apgalvo, ka nekur šajā direktīvā nav teikts, ka tikai vienai kompetentai iestādei jāveic ietekmes uz vidi “vispārējs novērtējums”.
- 59 Īrija apstrīd, ka pastāvētu stingrs kompetenču nodalījums starp abām lēmumu pieņēmējām iestādēm, un apgalvo, ka, gluži pretēji, tās pārklājas. “Atbilstošas plānošanas un ilgtspējīgas attīstības” jēdziens, uz kuriem atsaucas *PDA*, esot ļoti plašs un

attiecoties tostarp uz vides piesārņošanu. Par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm esot pienākums šādu piesārņošanu novērtēt saistībā ar lēmumu par plānošanas atļauju. Turklāt dažādās tiesību normās šīm iestādēm *expressis verbis* esot piešķirtas tiesības ar vidi saistītu iemeslu dēļ atteikties izsniegt plānošanas atļauju.

60 Atbildot uz Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru ir iespējams, ka Aģentūrai tiek iesniegts atļaujas pieprasījums, pirms atļaujas pieprasījums ir ticis iesniegts par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei, un tādējādi, pirms ticis veikts ietekmes uz vidi novērtējums, Īrija apgalvo, ka Īrijas tiesībās “projekta atļaujai” nepieciešama gan par teritorijas plānošanu atbildīgās iestādes atļauja, gan Aģentūras atļauja. Šādos apstākļos atļaujas pieprasīšana Aģentūrai, vienlaicīgi neiesniedzot atļaujas pieprasījumu par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei, attīstītājam nesniedzot nekādu praktisku labumu, un praksē šāda pieprasījumu nodalīšana nenotiekot.

61 Turklāt pretēji Komisijas apgalvotajam, ka Aģentūra nevarot sākt ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, vairākos gadījumos, tostarp attiecībā uz atkritumu rekuperācijas vai apglabāšanas, kā arī piesārņojuma integrētās kontroles un novēršanas atļauju pieprasījumiem, pastāvot pienākums Aģentūrai iesniegt paziņojumu par ietekmi uz vidi neatkarīgi no tā, vai iepriekš ir ticis iesniegts atļaujas pieprasījums par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei. Turklāt šādos gadījumos Aģentūra esot *expressis verbis* paredzētas tiesības pieprasīt informāciju, kas materiāli līdzinās paziņojumā par ietekmi uz vidi ietvertajai informācijai.

- 62 Īrija uzskata, ka par teritorijas plānošanu atbildīgās iestādes un Aģentūras pienākums konsultēties katrā gadījumā esot neatbilstošs. Piemērotāk būtu šādu konsultāciju atļaut, tai pat laikā atstājot lēmumpieņēmējam iestādēm rīcības brīvību katrā atsevišķā gadījumā novērtēt, vai šāda konsultācija ir nepieciešama.
- 63 Visbeidzot, iepriekš minētajam 2008. gada 20. novembra spriedumam lietā Komisija/Īrija, uz kuru Komisija atsaucas, lai atbrīvotos no pienākuma sniegt savu apgalvojumu pierādījumus, šis tiesvedības ietvaros neesot nozīmes. Pēc Īrijas domām, lietā, kurā pasludināts šis spriedums, apgalvotais pārkāpums attiecoties uz veidu, kādā Direktīva 85/337 ir tikusi transponēta Īrijas tiesībās, savukārt šī lieta attiecas uz tiesību aktu, ar kuriem tiek nodrošināta šīs direktīvas transpozīcija, piemērošanu. Lai gan ar Īrijas tiesību aktiem ir izveidota pilnīga sistēma ietekmes uz vidi novērtēšanai, Komisija apgalvo, ka šie tiesību akti praksē nevarot vienmēr tikt atbilstoši piemēroti. Šajā ziņā pierādīšanas pienākums esot Komisijai, kas to neesot izpildījusi. Ar atsaucēm uz Dulēkas un Līpas projektiem nekādi netiekot atbalstīti Komisijas apgalvojumi.

Tiesas vērtējums

— Par otrā pamata pieņemamību

- 64 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasības, kas celta, pamatojoties uz EKL 226. pantu, gadījumā argumentētajam atzinumam un prasībai ir jāietver loģiski un precīzi

iebildumi, lai dalībvalstij un Tiesai ļautu precīzi novērtēt norādītā Kopienų tiesību pārkāpuma apmēru, kas ir obligāts nosacījums, lai minētā valsts vēlāk varētu izmantot savus aizstāvības līdzekļus un lai Tiesa varētu pārbaudīt norādīto valsts pienākumu neizpildi (it īpaši skat. iepriekš minēto 2006. gada 4. maija spriedumu lietā C-98/04 Komisija/Apvienotā Karaliste, 18. punkts, un iepriekš minēto 2008. gada 20. novembra spriedumu lietā Komisija/Īrija, 31. punkts).

⁶⁵ Šajā lietā no lietas materiāliem izriet, ka pirmstiesas procedūrā gan 2001. gada 6. augusta argumentētā atzinuma 3.2.2.–3.2.5. punktā, gan 2007. gada 29. jūnija papildu argumentētā atzinuma 2.17. un 2.18. punktā ir izklāstīts iemesls, kura dēļ par teritorijas plānošanu atbildīgo iestāžu, no vienas puses, un Aģentūras, no otras puses, atsevišķo lomu stingra nodalīšana, pēc Komisijas domām, neatbilst Direktīvas 85/337 prasībām. Tur ir izskaidrots, ka šis kompetenču sadalījums ir nesavienojams ar to, ka ar “vides” jēdzienu, kāds jāņem vērā šajā direktīvā paredzētajā lēmumu pieņemšanas procesā, tiek paredzēta faktoru, kas ietilpst katras no abām lēmumpieņemējām iestādēm atsevišķās kompetences jomā, ņemšana vērā.

⁶⁶ Šis iebildums identiski vai līdzīgi ir formulēts pieteikuma par lietas ierosināšanu 55. un nākamajos punktos, turklāt tā 9.–20. punktā ir ietverts atbilstošo Īrijas tiesību aktu kopsavilkums.

⁶⁷ No šiem secinājumiem izriet, ka pirmstiesas procedūras un tiesvedības laikā Komisijas izteiktie apgalvojumi ir bijuši pietiekami skaidri, lai ļautu Īrijai nodrošināt savu aizstāvību.

68 Tādējādi ir jānoraida iebilde par nepieņemamību, ko šī dalībvalsts izteikusi par otro Komisijas izvirzīto iebildumu.

— Par lietas būtību

69 Ievadam ir jāatzīst, ka ar savu otro iebildumu Komisija kritizē, kā ar attiecīgajiem Īrijas tiesību aktiem ir transponēts Direktīvas 85/337 2.–4. pants, jo ar šiem tiesību aktiem izveidotās procedūras nenodrošina pilnīgu šo pantu ievērošanu, kad lēmumu pieņemšanas procesā iesaistās vairākas valsts iestādes.

70 Tādējādi Īrijas argumenti, ka Komisija neesot pietiekami pierādījusi savas prasības faktoloģisko pamatu, uzreiz ir jānoraida. Tā kā prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi priekšmets, kā to apgalvo arī Komisija, ir veids, kādā Direktīva 85/337 ir tikusi transponēta, nevis konkrēts valsts tiesību aktu saistībā ar šo transpozīciju piemērošanas rezultāts, ir jāpārbauda, vai šie tiesību akti paši par sevi neveido nepietiekamu vai kļūdainu šīs direktīvas transpozīciju, kā to apgalvo Komisija, un nav jānosaka transponējošo valsts tiesību aktu faktiskā ietekme uz konkrētiem projektiem (skat. iepriekš minēto 2008. gada 20. novembra spriedumu lietā Komisija/Īrija, 59. punkts).

71 Direktīvas 85/337 1. panta 2. punktā "attīstības piekrišana [atļauja]" ir definēta kā kompetentās iestādes vai iestāžu lēmums, kas piešķir attīstītājam tiesības īstenot projektu. Šī panta 3. punktā ir precizēts, ka kompetentās iestādes ir tās, ko dalībvalstis ieceļ kā atbildīgās par šajā direktīvā paredzēto pienākumu izpildi.

- 72 Tām atstātās brīvības noteikt par atļauju izsniegšanu kompetentās iestādes šīs direktīvas izpratnē ietvaros dalībvalstis var nolemt šo pienākumu uzticēt vairākām iestādēm, ko Komisija turklāt ir skaidri atzinusi.
- 73 Direktīvas 85/337 2. panta 2. punktā ir piebilsts, ka ietekmes uz vidi novērtējumu var iekļaut dalībvalstīs pastāvošajā projektu apstiprināšanas procedūrā vai, ja tas tā nav, citā procedūrā, vai procedūrā, kas jāizveido, lai īstenotu direktīvas mērķus.
- 74 Šī tiesību norma nozīmē, ka dalībvalstīm atstātā rīcības brīvība attiecas uz procesuālo noteikumu un attiecīgās atļaujas izsniegšanas nosacījumu noteikšanu.
- 75 Tomēr šo brīvību var izmantot vienīgi direktīvas noteiktajās robežās un tiktāl, ciktāl ar dalībvalstu izdarīto izvēli tiek nodrošināta tajā noteikto mērķu pilnīga ievērošana.
- 76 Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktā norādīts arī, ka ietekmes uz vidi novērtējums jāveic, “pirms tiek dota piekrišana”. Tas nozīmē, ka projekta tiešās un netiešās ietekmes uz šīs pašas direktīvas 3. pantā minētajiem faktoriem un to mijiedarbības pārbaude pilnībā tiek veikta pirms atļaujas piešķiršanas.
- 77 Šādos apstākļos, lai gan nekas neaizliedz Īrijas izdarīto izvēli minētās direktīvas mērķu sasniegšanu uzticēt divām atsevišķām iestādēm, proti, par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm, no vienas puses, un Aģentūrai, no otras puses, tas tā ir ar nosacījumu, ka šo iestāžu atbilstošās kompetences un noteikumi par to īstenošanu

nodrošina pilnīgu un savlaicīgu ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu, proti, pirms tiek izsniegta atļauja šīs direktīvas izpratnē.

- 78 Šajā sakarā Komisija apgalvo, ka tā Īrijas tiesību aktos esot identificējusi robu, ko rada divu faktoru kombinācija. Pirmais ir jebkādu Aģentūras tiesību, ja tai ir iesniegts pieprasījums izsniegt atļauju ar piesārņojumu saistītam projektam, uzsākt ietekmes uz vidi novērtējumu neesamība. Otrais ir iespēja, ka Aģentūrā vērsās un tā lemj par piesārņojuma jautājumiem, pirms ir notikusi vērsšanās par teritorijas plānošanu atbildīgajā iestādē, kura vienīgā attīstītājam var pieprasīt paziņojumu par ietekmi uz vidi.
- 79 Aizstāvībai Īrija, kura neapstrīd, ka, vispārīgi ņemot, Aģentūra nav tiesīga attīstītājam pieprasīt iesniegt paziņojumu par ietekmi uz vidi, apgalvo, ka atļaujas pieprasīšana Aģentūrai, vienlaicīgi neiesniedzot atļaujas pieprasījumu par teritorijas plānošanu atbildīgajai iestādei, attīstītājam nesniedz nekādu praktisku labumu, jo viņam ir nepieciešama abu šo iestāžu atļauja. Tomēr Īrija nav ne pierādījusi, ne pat arī apgalvojusi, ka attīstītājam būtu juridiski neiespējami saņemt Aģentūras lēmumu, kaut arī viņš nav vērsies par teritorijas plānošanu atbildīgajā iestādē.
- 80 Tiesa, *EPAR* ir paredzēta Aģentūras iespēja par atļaujas pieprasījumu informēt par teritorijas plānošanu atbildīgo iestādi. Tomēr starp pusēm nav strīda, ka nav runa par pienākumu un ka turklāt šādu paziņojumu saņemšanai iestādei nav pienākuma uz to atbildēt.

- 81 Tādējādi nevar izslēgt, ka Aģentūra kā iestāde, kam jālemj par projekta atļaušanu no ar piesārņojumu saistīto aspektu viedokļa, lēmumu pieņem, kaut arī nav ticis veikts ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši Direktīvas 85/337 2.–4. pantam.
- 82 Īrija apgalvo, ka noteiktos gadījumos, tostarp attiecībā uz atkritumu rekuperācijas vai apglabāšanas, kā arī piesārņojuma integrētās kontroles un novēršanas atļauju pieprasījumiem, Aģentūrai ir tiesības pieprasīt paziņojumu par ietekmi uz vidi, kurš tai ir jāņem vērā. Tomēr šādi ierobežoti noteikumi nevar kompensēt iepriekšējā punktā konstatēto Īrijas tiesību aktu nepilnību.
- 83 Īrija apgalvo arī, ka par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm kopš *EPAA* grozīšanas ar *PDA* 256. pantu ir tiesības vajadzības gadījumā ar vidi saistītu iemeslu dēļ atteikties izsniegt atļauju un ka “atbilstošas plānošanas” un “ilgtspējīgas attīstības” jēdzieni šīm iestādēm vispārīgi piešķir šādas tiesības.
- 84 Šāda par teritorijas plānošanu atbildīgo iestāžu kompetences paplašināšana, kā apgalvo Īrija, var dažos gadījumos radīt par vides aizsardzību atbildīgo iestāžu kompetences pārklāšanos. Tomēr jāatzīst, ka šāda pārklāšanās nenovērš šā sprieduma 81. punktā konstatēto trūkumu, kas Aģentūrai atstāj iespēju par projekta aspektiem, kas saistīti ar piesārņojumu, lemt vienai pašai un bez Direktīvas 85/337 2.–4. pantam atbilstoša ietekmes uz vidi novērtējuma.

- 85 Pastāvot šādiem apstākļiem, ir jāatzīst, ka otrais Komisijas iebildums, kas ir izvirzīts prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi pamatojumam, ir pamatots.

Par trešo iebildumu — Direktīvas 85/337 nepiemērošanu nojaukšanas darbiem

Lietas dalībnieku argumenti

- 86 Komisija uzskata, ka nojaukšanas darbi var būt “projekts” Direktīvas 85/337 1. panta 2. punkta nozīmē un ka uz tiem attiecas “citu iejaukšanos dabiskajā apkārtnē un ainavā” jēdziens. Taču PDR Īrija visus nojaukšanas darbus esot atbrīvojusi no pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Pēc 2007. gada 29. jūnija papildu argumentētajā atzinumā noteiktā divu mēnešu termiņa beigām Īrija Komisijai gan nosūtīja jaunu dokumentu, ar kuru tiek grozīti PDR, ievērojami samazinot nojaukšanas darbiem paredzētā atbrīvojuma piemērošanas jomu, tomēr šis dokuments nevar tikt ņemts vērā šajā tiesvedībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi.
- 87 Komisija apgalvo, ka Īrijas piedāvātā interpretācija, saskaņā ar kuru nojaukšanas darbi neietilpst minētās direktīvas piemērošanas jomā, ir atrodama arī NMA, un saistībā ar to atsaucas uz šī likuma 14., 14.a un 14.b pantu par valsts pieminekļa nojaukšanu.

- 88 Lai ilustrētu, kādā veidā, pārkāpjot Direktīvas 85/337 noteikumus, nojaukšanas darbu izslēgšana ir ļāvusi, piemērojot *NMA* 14.a pantu, nojaukt valsts pieminekli, neveicot ietekmes uz vidi novērtējumu, Komisija atsauca uz ministra 2007. gada 13. jūnija lēmumu, ar kuru tiek uzdots nojaukt valsts pieminekli, lai varētu īstenot autoceļa M3 projektu.
- 89 Ievadam Īrija iebilst, ka tiktāl, ciktāl trešais Komisijas izvirzītais iebildums attiecas uz *NMA* 14. pantu, tas ir nepieņemams, jo šī tiesību norma nav minēta 2007. gada 29. jūnija papildu argumentētajā atzinumā.
- 90 Pēc Īrijas domām, nojaukšanas darbi neietilpst Direktīvas 85/337 piemērošanas jomā, jo tie nav minēti tās I un II pielikumā. Turklāt no *PDA* 10. panta, lasot to kopā ar *PDR* 9. pantu, izrietot, ka nojaukšanas darbi ir atbrīvoti no pienākuma saņemt plānošanas atļauju tikai tad, ja projektam nevar būt būtiska ietekme uz vidi.
- 91 Attiecībā uz pienākumu veikt papildu novērtējumu Īrija apgalvo, ka Direktīvas 85/337 būtība paredz, ka ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts pēc iespējas agrākā stadijā pirms projekta sākšanas. Vienīgā reize, kad būs jāveic jauns novērtējums, atbilstoši šīs direktīvas II pielikuma 13. punkta pirmajam ievilkumam būs tad, ja projekts tiks grozīts vai paplašināts.
- 92 Attiecībā uz atbilstoši *NMA* 14.a pantam izdoto ministra norādījumu piemērojamību Īrija uzsver, ka šī tiesību norma ir piemērojama vienīgi tāda ceļu būves projekta kontekstā, ko iepriekš apstiprinājusi Padome, pamatojoties uz ietekmes uz vidi novērtējumu. Vienīgi Padome varētu izlemt grozīt ceļu būves projektu, un tai šādā gadījumā

būtu jānovērtē, vai šādam grozījumam nevar būt nelabvēlīga ietekme uz vidi. Šādos apstākļos ministra tiesības izdot norādījumus nevar tikt aplūkota tādā pašā līmenī kā atļaujas izsniegšana ceļu būves projektam. Vajadzības gadījumā šie norādījumi tiek sniegti tikai pēc darba pie projekta uzsākšanas un jauna valsts pieminekļa atklāšanas un reglamentē vienīgi veidu, kā ar to apieties. Turklāt Īrija apstrīd, ka būtu ticis pieņemts ministra rīkojums, ar kuru būtu uzdots valsts pieminekļa nojaukšana, lai varētu īstenot autoceļa M3 projektu.

Tiesas vērtējums

— Par trešā pamata pieņemamību

⁹³ Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru prasības, kas celta atbilstoši EKL 226. pantam, priekšmets ir ierobežots ar šajā noteikumā noteikto administratīvo pirmstiesas procedūru un prasība ir jāpamato ar tiem pašiem argumentiem un pamatiem, kādi tie ir argumentētajā atzinumā (it īpaši skat. 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-340/02 Komisija/Francija, Krājums, I-9845. lpp., 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁹⁴ Šajā lietā no 2007. gada 29. jūnija papildu argumentētā atzinuma izriet, ka Komisija tā 2.34.–2.38. punktā Īrijai pārmet, ka tā no valsts tiesību aktu, ar kuriem transponēta Direktīva 85/337, piemērošanas jomas ir izslēgusi nojaukšanas darbus. Šī paša argumentētā atzinuma 2.39. un 2.40. punktā Komisija ir precizējusi, ka Īrijas

izmantotā šīs direktīvas interpretācija ir atspoguļota ne vien *PDA*, bet arī citos specifiskajos tiesību aktos, tādos kā *NMA*, un kā piemēru minējusi autoceļa M3 projekta īstenošanu.

- 95 No tā izriet, ka, lai gan Komisija minētajā argumentētajā atzinumā nav tieši minējusi *NMA* 14. pantu, tā tomēr skaidri ir atsaukusies uz šajā pantā paredzēto lēmumu pieņemšanas mehānismu savā analīze par, viņasprāt, pastāvošajam šī likuma nepilnībām.
- 96 Šādos apstākļos iebilde par nepieņemamību, ko Īrija izvirzījusi pret Komisijas trešo pamatu, ir jānoraida.

— Par lietas būtību

- 97 Attiecībā uz jautājumu par to, vai, kā to savos procesuālajos rakstos apgalvo Komisija, nojaukšanas darbi ietilpst Direktīvas 85/337 piemērošanas jomā vai, kā apgalvo Īrija, tie no tās ir izslēgti, uzreiz ir jānorāda, ka šīs direktīvas 1. panta 2. punktā ietvertā “projekta” definīcija neļauj secināt, ka nojaukšanas darbi nevarētu atbilst šīs definīcijas kritērijiem. Šādi darbi var tikt atzīti par “citu iejaukšanos dabiskajā apkārtne un ainavā”.
- 98 Šo interpretāciju apstiprina tas, ka, ja nojaukšanas darbi būtu izslēgti no šīs direktīvas piemērošanas jomas, atsaucēm uz “materiālajiem labumiem un kultūras mantojumu”

tās 3. pantā, “ainavām, kas ir nozīmīgas no vēstures, kultūras un arheoloģijas viedokļa” šīs pašas direktīvas III pielikuma 2. punkta h) apakšpunktā un “arhitektūras un arheoloģisko mantojumu” tās IV pielikuma 3. punktā trūktu priekšmeta.

- ⁹⁹ Ir taisnība, ka atbilstoši Direktīvas 85/337 4. pantam, lai projektam būtu nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, tam jāietilpst vienā no šīs direktīvas I un II pielikumā minētajām kategorijām. Tādējādi, kā apgalvo Īrija, tajās nav skaidras atsauces uz nojaukšanas darbiem, izņemot — kam saistībā ar šo tiesvedību nav nozīmes — I pielikuma 2. punktā paredzēto atomelektrostaciju un citu kodolreaktoru izjaukšanas gadījumu.
- ¹⁰⁰ Tomēr jāņem vērā, ka pielikumos ir minētas drīzāk nozaru kategorijas, neaprašot precīzu paredzēto darbu raksturu. Ilustrācijai var norādīt, kā to darījusi Komisija, ka minētā II pielikuma 10. punkta b) apakšpunktā paredzētie “pilsētu celtniecības projekti” ļoti bieži ietver pastāvošo struktūru nojaukšanu.
- ¹⁰¹ No tā izriet, ka nojaukšanas darbi ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā un ka tādējādi tie var būt “projekts” tās 1. panta 2. punkta izpratnē.
- ¹⁰² Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jautājums par to, vai dalībvalsts ir izpildījusi savus pienākumus, ir jāizvērtē, ņemot vērā stāvokli, kāds dalībvalstī pastāvēja, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam (it īpaši skat. iepriekš minēto 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā Komisija/Īrija, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 103 Īrija neapstrīd, ka, piemērojot valsts tiesību aktus, kādi bija spēkā papildu argumentētā atzinuma dienā, nojaukšanas darbi vispārīgi nebija pakļauti ietekmes uz vidi novērtējumam, bet gluži pretēji — principā bija no tā atbrīvoti.
- 104 No *NMA* 14.–14.b pantā paredzētajiem noteikumiem attiecībā uz valsts pieminekļa nojaukšanu izriet, ka tajos, kā to apgalvo Komisija, nekādi nav ņemta vērā iespēja, ka šādi nojaukšanas darbi paši par sevi var būt projekts Direktīvas 85/337 1. un 4. panta izpratnē un ka šī iemesla dēļ tiem var būt nepieciešams iepriekšējs to ietekmes uz vidi novērtējums. Tomēr, tā kā ir atzīts šīs direktīvas transpozīcijas Īrijas tiesību sistēmā nepietiekamais raksturs, nav jāpārbauda, kāda ir šo tiesību aktu faktiskā ietekme uz konkrētu projektu, tādu kā autoceļa M3 projekts, īstenošanu.
- 105 Kas attiecas uz izmaiņām tiesību aktos pēc prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi celšanas, tad Tiesa tās nevar ņemt vērā (it īpaši skat. iepriekš minēto 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā Komisija/Īrija, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 106 Pastāvot šādiem apstākļiem, ir jāatzīst, ka trešais iebildums, ko Komisija izvirzījusi savas prasības pamatojumam, ir pamatots.
- 107 Līdz ar to ir jāatzīst, ka:

— netransponējot Direktīvas 85/337 3. pantu,

- nenodrošinot, ka tad, ja gan par teritorijas plānošanu atbildīgajām iestādēm, gan Aģentūrai ir lēmuma pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz projektu, pilnībā tiek izpildītas šīs direktīvas 2.–4. panta prasības, un
- izslēdzot nojaukšanas darbus no tiesību aktu, ar kuriem ir transponēta šī direktīva, piemērošanas jomas,

Īrija nav izpildījusi šajā direktīvā paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ¹⁰⁸ Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriež Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) Īrija:

- **netransponējot Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu**

redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1997. gada 3. marta Direktīvu 97/11/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/35/EK, 3. pantu,

- **nenodrošinot, ka gadījumos, kad gan Īrijas plānošanas iestādēm, gan Dabas aizsardzības aģentūrai ir lēmuma pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz projektu, pilnībā tiek izpildītas Direktīvas 85/337 redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 2003/35, 2.–4. panta prasības,**

- **izslēdzot nojaukšanas darbus no tiesību aktu, ar kuriem ir transponēta Direktīva 85/337 redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Direktīvu 2003/35, piemērošanas jomas,**

nav izpildījusi šajā direktīvā paredzētos pienākumus;

2) Īrija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]